

0033 Ekim 2017

GÜNLÜDÜR

Sayı : 64272063-610- **26531**
Konu : Yazılı Soru Önergesi (7-5285)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA
(Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı)

İlgi : a) TBMM Başkanlığının 17.05.2016 tarihli ve KAN.KAR.BŞK.43452547-120.07-
[7/5285]-36243 sayılı yazısı.
b) Başbakanlığın 25.05.2016 tarihli ve 31853594-610-2-1259-2268 sayılı yazısı.

Ankara Milletvekili Sayın Aylin NAZLIAKA'nın Sayın Başbakanımıza tevcih ettiği, Sayın Başbakanımızın da kendileri adına tarafımca cevaplandırılmasını tensip ettikleri, 7/5285 esas numaralı yazılı soru önergesi, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99 uncu maddesi gereği ekte cevaplandırılmaktadır.

Bilgilerinizi arz ederim.

Dr. Berat ALBAYRAK
Bakan

Ek :7-5285 Numaralı Önerge Cevabı (2 sayfa)

Dağıtım:

Gereği:
Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı »
Kanunlar ve Kararlar Başkanlığına

Bilgi:
Başbakanlık » Kanunlar ve Kararlar Genel
Müdürlüğüne

Sorular 1, 2, 3, 4:

Soma ve Ermenek'te yaşanan maden kazaları, ülkemizde madenlerin çağdışı çalışma koşullarını, iş güvenliği konusundaki yetersizlikleri tüm gerçekliğiyle gözler önüne sermiştir.

2014 yılı Mayıs ayında yaşanan Soma katliamında 301 işçi hayatını kaybederken, çok kısa bir süre sonra bu kez Ermenek'te gerçekleşen maden katliamında 18 işçimiz yaşamını kaybetmiştir. Bu dönemde iş güvenliği sorunu ve madenlerin durumu ülkenin gündemine oturmuştur.

Yaşanan acı tablo ve oluşan kamuoyu tepkisi nedeniyle hükümeti madenlerde iş güvenliği önlemleri ile ilgili bir yönetmelik çıkarmak zorunda kalmıştır. Madenlerde hayati önem taşıyan, olası göçük, yangın, gaz kaçağı gibi durumlarda işçilerin sığınabileceği ve 60 güne kadar hayatlarını sürdürebilecekleri havalandırma ve yiyecek ulaşımını sağlayan yaşam odalarının kurulması da bu yönetmelik içinde yer almıştır.

Yönetmelik yürürlüğe girmiş fakat hükümet maden sahiplerinin ve işletmecilerin yaşam odalarını "maliyetli" buldukları ve "ekonomik sıkıntıda" olduklarını gerekçe göstererek, yaşam odalarının kurulması zorunluluğunu 2017 yılına ertelenmiştir. Geçen yıl yapılan bir yönetmelik değişikliğiyle de, madenlerde Avrupa Birliği mevzuatına uygun malzeme ve koruyucu sistem kullanma şartı, 2020'ye ertelenmişti.

Madenlerde çalışan vatandaşlarımızın can ve iş güvenliğinin sağlanması hükümetin görevi ve sorumluluğudur. Soma ve Ermenek alınmayan önlemlerin ne sonuçlar doğurabileceğinin en somut ve acı örneğidir. Bu bağlamda;

- Meydana gelecek bir maden kazasında, yaşam odalarının kurulması ertelendiği için yaşanacak can kaybının sorumlusu kim olacaktır? Bu sorumluluk yönetmeliğin ertelenmesine onay hükümetin olmayacak mıdır?
- Maden sahiplerinin 2017 yılında ekonomik sıkıntılarını atlatacaklarının garantisi nedir?
- Hangi maliyet insan canından daha önemli olabilir?
- Söz verip yerine getirmemek, zamanında önlem almamak, madencileri göz göre göre ölüme göndermek AKP iktidarlarının fitratında mı vardır?

Cevaplar 1, 2, 3, 4:

Yer altı kömür işletmeciliği başta olmak üzere madenlerdeki faaliyetler tehlikeli ve risklidir. Faaliyetlerin denetimi ve kontrolü önem arz etmektedir. Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı bu faaliyetleri denetlemektedir. Bu kapsamda;

6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanununun "İşverenin genel yükümlülüğü" başlıklı 4 üncü maddesinde,

"MADDE 4 - (1) İşveren, çalışanların işle ilgili sağlık ve güvenliğini sağlamakla yükümlü olup bu çerçevede,

a) Mesleki risklerin önlenmesi, eğitim ve bilgi verilmesi dâhil her türlü tedbirin alınması, organizasyonun yapılması, gerekli araç ve gereçlerin sağlanması, sağlık ve güvenlik tedbirlerinin değişen şartlara uygun hale getirilmesi ve mevcut durumun iyileştirilmesi için çalışmalar yapar."

hükmü ile birlikte, Maden İşyerlerinde İş Sağlığı ve Güvenliği Yönetmeliğinin 8 inci ve 9 uncu maddelerinde,

“Kaçış ve kurtarma araçları

MADDE 8 - (1) İşveren, bir tehlike anında çalışanların çalışma yerlerini en kısa zamanda ve güvenli bir şekilde terk edebilmeleri için uygun kaçış ve kurtarma araçlarını sağlar ve kullanıma hazır bulundurur.

İletişim, uyarı ve alarm sistemleri

MADDE 9 - (1) İşveren, işyerinin bütününde gerekli haberleşme ve iletişim sistemini kurar.

(2) İşveren, ihtiyaç halinde yardım, kaçış ve kurtarma işlemlerinin derhal uygulamaya konulabilmesi için gerekli uyan ve diğer iletişim sistemlerini hazır bulundurur.”

hükümleri yer almaktadır. Dolayısıyla mevzuatta yer alan hükümlerde işyerinde önlem alınmasını temin etmek üzere işverene çok sayıda yükümlülük verilmiş ve gelişen teknoloji ve yeni mevzuat yaklaşımına uygun olarak adı kaçış ve yaşam odası olarak belirtilmese dahi çalışma ortamında her türlü tedbirin işveren tarafından alınması gerektiği belirtilmiştir.

6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu ile işyerlerinde iş sağlığı ve güvenliğinin sağlanması ve mevcut sağlık ve güvenlik şartlarının iyileştirilmesi için işveren ve çalışanların görev, yetki, sorumluluk, hak ve yükümlülükleri düzenlenmektedir. Çalışanların üzerinde baskıya neden olabileceği düşünülen hususlar ile ilgili mevzuatta güncellemeler yapılmakta ve Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı tarafından iş sağlığı ve güvenliği kültürünün oluşturulması ve farkındalığın artırılması için de birçok proje yürütülmektedir.